

Zadeva C-231/19

Predlog za sprejetje predhodne odločbe

Datum vložitve:

15. marec 2019

Predložitveno sodišče:

Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber) (Združeno kraljestvo)

Datum predložitvene odločbe:

15. marec 2019

Pritožnik:

Blackrock Investment Management (UK) Limited

Nasprotna stranka v postopku s pritožbo:

Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs

NA UPPER TRIBUNAL (VIŠJE SODIŠČE) [...] (ni prevedeno)

(TAX AND CHANCERY CHAMBER (ODDELEK ZA DAVČNE IN GOSPODARSKE SPORE))

V ZVEZI S PRITOŽBO ZOPER ODLOČBO FIRST-TIER TRIBUNAL

(TAX CHAMBER) (SODIŠČE PRVE STOPNJE (ODDELEK ZA DAVČNE SPORE))

[...] (ni prevedeno)

V SPORU MED

BLACKROCK INVESTMENT MANAGEMENT (UK) LIMITED

Pritožnica

-in-

**COMMISSIONERS FOR HERMAJESTY'S REVENUE AND CUSTOMS
(DAVČNA IN CARINSKA UPRAVA ZDRUŽENEGA KRALJESTVA)**

Nasprotna stranka v postopku s pritožbo

SKLEP

[...] (ni prevedeno)

SE ODREDI:

1. Na podlagi člena 267 Pogodbe o delovanju Evropske unije se vprašanje iz priloge k temu sklepu nemudoma predloži Sodišču Evropske unije v predhodno odločanje.
2. Vsi nadaljnji postopki v zadevi se prekinajo, dokler navedeno sodišče ne bo razsodilo o tem vprašanju oziroma do nadaljnjega sklepa.

PRILOGA

PREDLOG ZA SPREJETJE PREDHODNE ODLOČBE SODIŠČA EVROPSKE UNIJE

A. UVOD

1. Upper Tribunal (Tax and Chancery Chamber) (višje sodišče (oddelek za davčne in gospodarske spore), v nadaljevanju: **predložitveno sodišče**) s tem predlogom za sprejetje predhodne odločbe Sodišču Evropske unije (v nadaljevanju: Sodišče) postavlja vprašanje v zvezi z uporabo člena 135(1)(g) Direktive Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL 2006, L 347, str. 1, v nadaljevanju: **Direktiva o DDV**). V skladu s členom 135(1)(g) je upravljanje posebnih investicijskih skladov (v nadaljevanju: **PIS**), ki jih opredelijo države članice, oproščeno davka na dodano vrednost (v nadaljevanju: **DDV**) (v nadaljevanju: **oprostitev upravljanja skladov**).
2. Pritožnica (v nadaljevanju: **BlackRock**) je predstavnic skupine za DDV, ki zajema številne družbe, ki opravljajo dejavnost kot upravljalci skladov. Nasprotna stranka je Commissioners for Her Majesty's Revenue and Customs (davčna in carinska uprava Združenega kraljestva, v nadaljevanju: **HMRC**), ki je nacionalni davčni organ za DDV v Združenem kraljestvu.
3. Družba BlackRock Financial Management Inc (v nadaljevanju: **BFMI**), družba Združenih držav Amerike v isti skupini družb, opravlja storitve za družbo BlackRock. Družba BlackRock uporablja te storitve za upravljanje PIS in drugih investicijskih skladov (v nadaljevanju: **skladi, ki niso PIS**). Ni sporno, da gre pri dobavi za enotno dobavo storitev, ki jih družba BlackRock prejme od družbe BFMI.
4. Širše vprašanje, ki je pred predložitvenim sodiščem, je, ali in v kakšnem obsegu mora družba BlackRock za dobavo teh storitev obračunati DDV v okviru obrnjene

davčne obveznosti. To vprašanje je odvisno od razlage in uporabe oprostitve upravljanja skladov.

5. Predložitveno sodišče (in na prvi stopnji First-tier Tribunal (sodišče prve stopnje)) sta ugotovili, da gre pri prejetih storitvah za dobavo „upravljanja“ v skladu pomenom tega izraza v členu 135(1)(g) (v nadaljevanju: **storitve upravljanja**).
6. Vprašanje, ki se postavlja Sodišču in ki je v navedeno v celoti v razdelku G spodaj, je, ali je treba za namene člena 135(1)(g) plačilo, ki ga družba BlackRock plača za storitve upravljanja, razdeliti tako, da je razviden *obseg*, v katerem se te storitve uporabljajo za upravljanje PIS oziroma za upravljanje skladov, ki niso PIS. Če je treba plačilo razdeliti, bi bile storitve upravljanja oproščene v tistem obsegu, v katerem se uporabljajo za upravljanje PIS. Če pa taka razdelitev ni dopustna, se Sodišče prosi za usmeritev, na kakšni podlagi se ugotovi, ali se oprostitev upravljanja skladov v obravnavanih okoliščinah lahko uporabi (oziroma ne uporabi).

B. DEJANSKO STANJE

7. Ugotovljeno je bilo to dejansko stanje:
  - a. V družbi BlackRock so posamezniki, ki upravljajo sklade, upravljavci portfeljev. Upravljanje naložb sledi ciklu analize, odločanja, trgovanja ter poravnave po trgovanju in usklajevanja.
  - b. Storitve upravljanja se opravljajo prek programske platforme, znane kot Aladdin, in so sestavljene iz kombinacije strojne opreme, programske opreme in človekovega vložka.
  - c. Funkcije Aladdina zajemajo celoten naložbeni cikel. Na splošno upravljavci portfelja uporabljajo Aladdin za analizo uspešnosti in tveganja ter spremljanje kot pomoč pri naložbenih odločitvah, za spremljanje regulatorne skladnosti in za izvedbo odločitev glede trgovanja.
  - d. Družba BlackRock upravlja vrsto različnih skladov, med katerimi so nekateri PIS, nekateri pa niso PIS.
  - e. Družba BlackRock uporablja storitve upravljanja za upravljanje PIS in skladov, ki niso PIS.
  - f. Večina skladov, ki jih trenutno upravlja družba BlackRock v okviru storitev upravljanja, so skladi, ki niso PIS, tako z vidika števila skladov kot tudi z vidika vrednosti upravljanega premoženja.
  - g. Družba BFMI opravlja storitve upravljanja tudi za druge upravljavce skladov (tretje osebe), med katerimi nekateri upravljajo predvsem PIS.

C. UPOŠTEVNA ZAKONODAJA UNIJE

8. Člen 131 Direktive o DDV določa:

„Oprostitev iz poglavij 2 do 9 se uporabljajo brez vpliva na druge določbe Skupnosti in pod pogoji, ki jih določijo države članice zaradi zagotavljanja pravilne in enostavne uporabe teh oprostitev in preprečevanja vsakršnih možnih davčnih utaj, izogibanja in zlorab.“

9. Člen 135(1) Direktive o DDV določa, kolikor je v tej zadevi pomembno:

„1. Države članice oprostijo naslednje transakcije:

[...]

(g) upravljanje posebnih investicijskih skladov, ki jih opredelijo države članice; [...]“

D. UPOŠTEVNA NACIONALNA ZAKONODAJA

10. Člen 31(1) Value Added Tax Act 1994 (zakon o davku na dodano vrednost iz leta 1994, v nadaljevanju: VATA) določa, kolikor je v tej zadevi pomembno:

„1. Dobava blaga ali storitev je oproščena, če ustreza opisu, ki je trenutno določen v prilogi 9...“

11. Priloga 9 k VATA v točki 9 skupine 5 vključuje „upravljanje“ in nato določa seznam določenih investicijskih subjektov in vrste skladov, ki se upravljajo. To so subjekti in vrste skladov, ki se v Združenem kraljestvu štejejo za posebne investicijske sklade.

E. STALIŠČA STRANK

1. Stališče družbe BlackRock:

12. Od pravilne razlage člena 135(1)(g) Direktive o DDV je odvisno, ali je razdelitev mogoča.
13. V skladu z ustaljeno sodno prakso je treba oprostitev v Direktivi o DDV razlagati ozko, vendar ne tako, da oprostitev izgubijo svoj predvideni učinek: Zadeva C-91/12, Skatteverket/PFC Clinic AB, ECLI:EU:C:2013:198, točka 23.
14. Člen 135(1)(g) je treba razlagati „upoštevajoč zlasti ratio legis oprostitev, ki je v njej določena“: Zadeva C-169/04, Abbey National pic/Customs & Excise Commissioners, ECLI:EU:C:2006:289, točka 59 (v nadaljevanju: **sodba Abbey National**).

15. Sodišče je že podalo podrobne smernice v zvezi z namenom oprostitve upravljanja skladov:
  - a. PIS so kolektivni naložbeni podjetji, ki so primerni za naložbe malih vlagateljev. Namen oprostitve upravljanja skladov je omogočiti malim vlagateljem vlaganje v vrednostne papirje in zagotoviti, da je sistem DDV nevtralen, kar zadeva neposredne naložbe v vrednostne papirje in naložbe prek kolektivnih podjetij: Sodba Abbey National, točka 62.
  - b. Iz načela davčne nevtralnosti izhaja, da morajo imeti subjekti možnost izbrati organizacijsko obliko, ki jim iz strogo ekonomskega stališča najbolj ustreza, ne da bi tvegali, da bi bile njihove transakcije izključene iz oprostitve upravljanja skladov: sodba Abbey National, točka 68, in zadeva C-275/11, GfBk Gesellschaft für Börsenkommunikation mbH/Finanzamt Bayreuth, ECLI:EU:C:2013:141, točka 31.
  - c. Oprostitev upravljanja skladov je opredeljena glede na vrsto opravljenih storitev in ne glede na osebo, ki opravlja ali prejema storitve: sodba Abbey National, točka 66.
16. Namen oprostitve upravljanja skladov je mogoče doseči samo z razdelitvijo.
17. Brez razdelitve namen oprostitve izgubi pomen iz naslednjih razlogov:
  - a. Možnost uporabe oprostitve postane arbitrarna in se ugotavlja glede na mešanico skladov, ki jih upravlja prejemnik storitev. Storitve upravljanja so izključene iz oprostitve samo zato, ker prejemniki teh storitev upravljaajo PIS in sklade, ki niso PIS, kljub temu da je Sodišče izrecno priznalo, da struktura organizacije ne bi smela pripeljati do tega (glej točko 15(b) zgoraj).
  - b. Oprostitev je omejena glede na osebo, ki prejema storitve, ne pa glede na to, za kaj se storitve uporabljajo, kar povzroči izkrivljanje konkurence. Ponovno, Sodišče je izrecno zavrnilo poskuse, da bi se oprostitev tako omejila (glej točko 15(c) zgoraj).
  - c. Rezultat so nepredvidljive posledice za druge upravljavce skladov in vlagatelje. Na primer, enotna dobava storitev bi se lahko vedno znova spreminjala iz oproščene v obdavčeno (in obratno) glede na to, kako bi se spreminjal obseg in vrednost premoženja PIS in skladov, ki niso PIS, ki jih upravlja prejemnik teh storitev. Poleg tega bi lahko upravljavci skladov prikrojili svoje korporacijske in organizacijske strukture, da bi bili skladi, ki niso PIS, upravičeni do oprostitve, tako da bi nekatere sklade, ki niso PIS, upravljali v okviru istega subjekta kot PIS.
18. Poleg tega razdelitev glede na uporabo ni nov pojem v okviru Direktive o DDV. Sodišče je namreč že priznalo, da je razdelitev lahko potrebna, da bi oprostitev v primeru delitve skupnih stroškov iz člena 132(1)(f) lahko učinkovala: zadeva

C-274/15, Komisija/Luksemburg, ECLI:EU:C:2017:333 (v nadaljevanju: **sodba Luksemburg**).

19. Oprostitev v primeru delitve skupnih stroškov iz člena 132(1)(f) je odvisna od storitev, ki jih opravi neodvisna skupina oseb (v nadaljevanju: NSO) za svoje člane in so „neposredno namenjene“ opravljanju dejavnosti člana, ki ni gospodarska dejavnost, ali za dobave, ki jih ta opravi in ki so oproščene DDV. V okoliščinah, ko član prejme storitve od NSO, ki jih uporabi tako za gospodarsko kot negospodarsko dejavnost, ki jo opravlja, oziroma zato da opravi tako obdavčljive kot oproščene dobave (kot so izdatki za režijske stroške), je Sodišče navedlo, da bi bilo treba plačilo, ki ga član da NSO, razdeliti in bi se oprostitev uporabila tako, da bi bil razviden obseg, v katerem so bile storitve, opravljene za člana, „neposredno namenjene“ neobdavčljivi dejavnosti člana: sodba Luksemburg, točki 53 in 54.
20. Nazadnje, opozoriti je treba, da tu ne gre za izločitev enega elementa iz enotne dobave in uporabo druge davčne stopnje za ta element. Sprejeto je, da to (na splošno) ne bi odražalo gospodarske resničnosti in bi zato preprečevalo pravilno delovanje sistema DDV: zadeva C-463/16, Stadion Amsterdam/Staatssecretaris van Financien, ECLI:EU:C:2018:22, točka 22. V obravnavani zadevi razdelitev odraža gospodarsko resničnost in spodbuja komercialno realno delitev dela in virov.

2. Stališče HMRC

21. Enotne dobave, ki se pretežno uporablja za obdavčljivo upravljanje skladov, ki niso PIS, ni mogoče razdeliti. Nasprotno, obdavčljiva je v celoti.
22. Splošno pravilo je, da se za enotno dobavo uporabi ena davčna stopnja. Edine izjeme od tega pravila so v primerih, kjer je v zakonodaji Unije jasno pooblastilo za drugačno obravnavanje – glej zadevo C-251/05 Talacre Beach, ki se je nanašala na davčno stopnjo nič, in zadevo C-94/09, Komisija/Francija, ki se je nanašala na pogoje, pod katerimi lahko države članice za določene dejavnosti uporabijo nižjo davčno stopnjo.
23. Če bi se dovolila razdelitev, kadar se enotna dobava uporabi za dva namena, bi bilo to v nasprotju s prejšnjo sodno prakso Sodišča. Sodišče je pred kratkim v zadevi C-463/16, Stadion Amsterdam, potrdilo, da je treba enotno dobavo, sestavljeno iz dveh ločenih elementov, obdavčiti samo po stopnji DDV, ki velja za to enotno dobavo, ki se določi glede na zavezanost glavnega elementa za DDV. Tako je tudi, če bi bil eden od dveh elementov obdavčen po nižji stopnji DDV, če bi se dobavil ločeno.
24. Če bi se dovolila razdelitev, kadar se enotna dobava uporabi za dva namena, bi bilo to v nasprotju tudi s ciljem sodne prakse o enotnih dobavah. Dva elementa je treba šteti kot enotno dobavo samo, če gre za to z ekonomskega vidika in bi bilo ločevanje elementov umetno. Ni smiselno ugotoviti, da gre z ekonomskega vidika

za enotno dobavo, pa vendarle razdeliti plačilo z razdelitvijo dobave. S tem bi se lahko izkrivilo delovanje sistema DDV.

25. Poleg tega bi dopustitev razdelitve v teh okoliščinah povzročila praktične težave. Če bi razdelitev temeljila na premoženju, ki se upravlja v skladih, ki jih upravlja družba BlackRock, potem bi se zavezanost dobave stalno spreminjala glede na vrednost PIS in skladov, ki niso PIS, ki jih upravlja.
26. Analiza davčnih organov Združenega kraljestva se ne spremeni zaradi načela davčne nevtralnosti, ki je razlagalno načelo in ki ne more prevladati nad splošnim pravilom, ki velja v pravu DDV, da se enotna dobava obravnava enotno z vidika DDV. V vsakem primeru, v katerem je šlo za enotno dobavo, namreč to, da se celotna dobava z vidika DDV obravnava tako, kot se obravnava glavni element, pripelje do drugačne obravnave pomožnega elementa z vidika DDV, kot če bi bil ta element dobavljen ločeno. Vendar je to kljub temu učinek sodne prakse o enotnih dobavah – glej zadevo C-117/11, Purple Parking/Airparks.
27. Analize davčnih organov Združenega kraljestva ne spremeni niti sodba Sodišča v zadevi C-274/15, Komisija/Luksemburg. V tej zadevi je šlo za postopek zaradi neizpolnitve obveznosti v zvezi z oprostitvijo skupin za delitev skupnih stroškov iz člena 132(1)(f) Direktive o DDV, ne pa za predlog za sprejetje predhodne odločbe v zvezi s konkretnim dejanskim stanjem pred nacionalnimi sodišči. Sodišče nikjer v svoji sodbi v navedeni zadevi ne navede, da je obravnavalo enotno dobavo skupine za delitev skupnih stroškov, niti ni navedlo, da je treba plačilo za to enotno dobavo razdeliti glede na uporabo.

F. OBRAZLOŽITEV PREDLOGA ZA SPREJETJE PREDHODNE ODLOČBE

28. V **prilogah 1 in 2** k temu predlogu sta priloženi odločbi predložitvenega sodišča (Upper Tribunal (višje sodišče)) z dne 20. decembra 2018 in First-tier Tribunal (sodišče prve stopnje) z dne 15. avgusta 2017.
29. Predložitveno sodišče opozarja, da čeprav je splošno načelo, da se enotna dobava obdavči po eni davčni stopnji, samo to načelo ni odločilno za to zadevo. Vprašanje, ki se zastavlja, ni, ali se lahko za ločene elemente enotne dobave uporabita različni davčni stopnji. Vprašanje je sama razlaga člena 135(1)(g): ali se pravilno razlaga tako, da zahteva razdelitev plačila za enotno dobavo na podlagi uporabe.
30. V sodbi Luksemburg se zdi, da je Sodišče navedlo, da bi lahko bilo na podlagi člena 132(1)(f) Direktive o DDV primerno razdeliti enotno dobavo storitev na oproščene in obdavčljive elemente. Če je Sodišče sprejelo razdelitev glede na uporabo, da bi določilo obseg ene oprostitve, mora biti odprto za razpravo, da bi bilo mogoče tako razdelitev uporabiti za druge oprostitve, zlasti tiste, ki so odvisne od tega, za kaj se določene opravljene storitve uporabijo.

31. Vendar sodba Luksemburg ne da nobenih jasnih usmeritev za to zadevo. Stališča, ki jih je Sodišče izrazilo glede razdelitve v zvezi z oprostitvijo v primeru delitve stroškov, očitno temeljijo na praktičnosti in ne na načelu ali namenu.
32. Skratka predložitveno sodišče je ugotovilo, da je mogoče, da pravilno razlagani člen 135(1)(g) dopušča razdelitev plačila za enotno dobavo storitev upravljanja glede na to, ali se te storitve uporabijo za upravljanje PIS ali za upravljanje skladov, ki niso PIS. Vendar je prav tako mogoče, da take razdelitve ni mogoče uporabiti in da bi bilo treba enotno dobavo obdavčiti glede na njeno prevladujočo oziroma glavno uporabo.
33. Predložitveno sodišče zato meni, da v okoliščinah, v katerih se storitve uporabljajo za upravljanje PIS in skladov, ki niso PIS, ni mogoče s popolno zanesljivostjo določiti pravilnega pristopa k razlagi člena 135(1)(g) in ne gre za *acte clair*, odgovor na to vprašanje razlage pa je nujen za odločitev o sporu v tem postopku.

G. VPRAŠANJE ZA PREDHODNO ODLOČANJE

34. Predložitveno sodišče zato prosi Sodišče, da sprejme predhodno odločbo o tem vprašanju:

Pravilna razlaga člena 135(1)(g) Direktive Sveta 2006/112/ES, če tretja oseba, ki opravlja storitve za upravljavca sklada, opravi enotno dobavo storitev upravljanja v smislu tega člena, ta upravljavec skladov pa to storitev uporablja pri upravljanju posebnih investicijskih skladov (PIS) in pri upravljanju skladov, ki niso posebni investicijski skladi (skladi, ki niso PIS):

(a) Ali za to enotno dobavo velja ena davčna stopnja? Če je tako, kako se ta davčna stopnja določi? oziroma

(b) Ali je treba plačilo za to enotno dobavo razdeliti glede na uporabo storitev upravljanja (na primer, glede na premoženje, ki se upravlja v PIS oziroma v skladih, ki niso PIS), tako da se en del te enotne dobave obravnava kot oproščen in drugi del pa kot obdavčljiv?

[...] (ni prevedeno)

Z dne 15. marca 2019.